

Na obradach popołudniowych w sekcji pierwszej była prezentowana problematyka antroponimiczna (zwykle nazewnictwo w zakresie nadawania imion, przezwisk); referaty przedstawili: Ilze Strausa, Linda Linde (Łotwa) *On Teachers' Nicknames in One of the Latvian Schools*; Ewa Majewska (Polska) *Family Tradition in the Giving of Proper Names Among Germans, Dutchmen and Poles*; Olga Mori (Niemcy) *Spanish Official and Unofficial Anthroponyms Diatopic, Diastatic and Diaphasic Differences*; Inese Zugicka (Łotwa) *An Insight into Derivation of Nicknames Fund in Central Latgale*; Rosa Kohlheim (Niemcy) *Name-giving Practice in Germany after the Reformation: A Case-Study of the South German Town of Nuremberg*.

W sekcji drugiej dominowała onomastyka literacka; referaty wygłosili: Žanna Bormane (Łotwa) *Имена собственные в художественном тексте и в переводе на примере романа Е. Нестлингер “Долой огуречного короля” (Proper Names in Literary Texts and Translation: A Case Study of the Novel “The Cucumber King”)*; Alexander Kalashnikov (Rosja) *Types of Charactonyms in Translation from Russian and from English – Comparative Review* (nazwiska znaczące w literaturze i ich tłumaczenie na język obcy); Natalia Wasiljewa (Rosja) *Перечисление имен как дискурсивный прием (Name-dropping as a Discursive Device)*.

Referaty wygłaszano w języku łotewskim (15), rosyjskim (9), angielskim (6) i niemieckim (4). Ze względu na ewentualną barierę językową wszystkie referaty były też dostępne w postaci streszczeń angielskich. W sprawozdaniu tytuły wszystkich wystąpień podałam w wersji angielskiej, niektóre w wersji oryginalnej i angielskiej.

Konferencja zakończyła się bardzo interesującą wycieczką krajoznawczą do Otwartego Muzeum Etnograficznego Łotwy, położonego nad brzegiem Bałtyku (The Ethnographic Open-Air Museum of Latvia).

Leonarda Dacewicz
Białystok

Międzynarodowa konferencja „Trends in toponimy 5”, University of Berne, 9–13 July 2012

W dniach 9–13 lipca 2012 r. odbyła się piąta edycja cyklicznej międzynarodowej konferencji naukowej pod nazwą „Trends in Toponimy” zorganizowana przez Uniwersytet w Bernie (*Forschungsstelle für Namenkunde des Instituts für Germanistik i Istituto di Lingua e Letteratura Italiana*). Patronat nad konferencją sprawowała międzynarodowa organizacja onomastyczna *The International Council od Onomastic Sciences* oraz szwajcarskie placówki naukowe (m.in. *The Swiss Academy of Humanities and Social Sciences*). W konferencji uczestniczyło 65 przedstawicieli nauki reprezentujących następujące kraje: Austrię, Australię, Armenię, Belgię, Czechy, Danię, Finlandię, Francję, Hiszpanię, Holandię, Iran, Irlandię, Kanadę, Luksemburg, Niemcy, Polskę, Rosję, Rumunię, Szwajcarię, Ukrainę, Wielką Brytanię, Węgry, Włochy.

W pierwszym dniu konferencji na obradach przedpołudniowych referenci poruszyli się w kręgu zagadnień związanych z typologią toponimiczną, problemami metodologicznymi, historią rozwoju systemów toponimicznych; referaty wygłosili: Richard Coates (United Kingdom) *Place-names, naming, history, and the mind*; Małgorzata Mandola (France) *Toponym in synchronic contrastive aspect*; Joan Tort-Donada (Spain) *Towards an epistemology of the toponymy: on the problems concerning space and the time in the geographical names*; Yaves Fernand (Canada) *“Ontoponym” and orientation in the evolution of exonyms*; Nelson Puccio (Germany) *Naming the periphery, denoting the medicore – some remarks on the expressivity and semantic transparency of placeholder toponyms*; Pavel Štěpán (Czech Republic) *Some methodological issues of the formal analysis of toponyms*; Dariush Borbor (Iran) *An onomastoc orientem investigation of the Uranian Bōrbōr tribe*.

Rozważania na temat możliwości odtworzenia („rewitalizacji”) języka i kultury mniejszości narodowej na podstawie zasobu toponimicznego przedstawiła Laura Carmel Diver (Ireland) w referacie *Minority language toponymy as a tool for language revitalization: policies and perceptions*.

Perspektywa kulturowo-geograficzna i antropologiczna w badaniach toponomastycznych znalazła odzwierciedlenia w następujących prezentacjach: Peter Jordan (Austria) *The roles of place names in relating man to territory. A view on place names from a cultural-geographical perspective*; Sükran Tipi (Canada) *A linguistic anthropological perspective on Innu place names*; Lilit Brutian (Armenia) *The American mentality through toponyms*; Margaret Rachael Scott (United Kingdom) *Politics, tradition and reinvention: place-names and the City of Salford*; substrat hagiomiczny w toponimii stanowił przedmiot rozważań Michela Sauwanta (France) w referacie *Tens of alignments of hagionyms give evidence of the christianization of South of the “Narbonensis”*.

Problemy standaryzacji i normatywizacji, digitalizacji rejestrów toponimicznych, toponimów zamieszczanych na mapach stanowiły przedmiot uwagi w referatach: Erzesebet Györffy (Hungary) *Normative usage of toponyms*; Andrea Bölcskei (Hungary) *Changing principles, changing terms in the history of settlement names standarization in Hungary*; Claudio Bozzini, Patrik Krebs, Marco Conedera, Stefano Vassere (Switzerland) *Georeferencing toponymy*; Guy Puzey, Jani Vuolteenaho (Finland) *Openings into power and place naming*; Myriam Houssay-Holzschuch, Frédéric Giraut, Sylvain Guyot (France) *The production of toponymy in contexts: interpreting the map of critical toponymies and neotoponymies*; Valéria Toth (Hungary) *Hungarian Digital Toponym Registry – Results of research programme*.

Po południu pierwszego dnia obrad odbyła się dyskusja panelowa. Tematy prezentowali: Matthias Wolny (Germany) *Naming practices of Italian football stadium today*; Jani Vuolteenaho, Sami Kolamo (Finland) *No one loses? The names of sports venues on sale*; Lawrence D. Berg (Canada) *Banal Naming, Neoliberalism, and Landscapes of Dispossession*.

W drugim dniu konferencji sporo uwagi poświęcono różnym aspektom badań oikonimicznych. Wystąpienia na ten temat prezentowali: Lorenza Monada (Switzerland) *Opaque toponymies: misunderstandings about place names in Casals for help*; Riemer Reinsma (The Netherlands) *Place name signs in Friesland: what causes them to be monolingual Dutch, bilingual or monolingual Frisian?*; Fer-

nande Krier (France) *Place names of Esch-sur-Alzette (Luxembourg)*; Ester Ditroi (Hungary) *The impact of linguistic interaction on toponymic system*; Elwys de Stefani (Belgium) *Place names in spontaneous talk: the interactional relevance of pronunciation and repair*; Inga Siegfried (Switzerland) *On negotiating place names*; Anne-Daniele Gazin, Anna Claudia Ticca (Switzerland, France) *Place names as a resource for direction indications*.

Toponomastyka w tekście literackim i jego przekładzie była przedmiotem uwagi w wystąpieniu: Ulrich Obst (Germany) *Toponyms in German literary texts and their rendering in Russian translations*; toponimia w tekstach specjalistycznych: Floriana Popescu (Romania) *New approaches to toponimy in the Romanian specialist literature*.

Toponimy o podłożu przezwiskowym, które powstały w wyniku nominacji semantycznej (metafora, metonimia) przedstawiła Anna Tsepikowa (Russian Federation) w referacie *Nicknames of places: linguo-cultural approach*.

Przemianowania w zakresie urbanonimii, m. in. w krajach Europy środkowo-wschodniej (dawny blok krajów socjalistycznych) w związku z transformacją polityczno-gospodarczą, prezentowano w kilku referatach: Benoit Antheaume, Frédéric Giraut (France, Switzerland) *Toponymy of power, power of toponimy? Colonial and contemporary Togolese place renaming*; Emilia Palonen (Finland) *Politics of street naming in post-communist Budapest*; Duncan Light, Craig Young (United Kingdom) *Place (re)naming, power, resistance and indifference in post-socialist Bucharest*. Zofia Abramowicz i Leonarda Dacewicz w referacie *Political determinants of reanaming in toponimy* przedstawiły w ujęciu diachronicznym przemianowania w ojkonimii i urbanonimii na trzech historycznie ściśle ze sobą związanych terytoriach: Mazurach, Wileńszczyźnie i w Obwodzie Kaliningradzkim. Ujęcie porównawcze pozwoliło ujawnić istotne różnice w procesie nadawania i funkcjonowania nazw i skutki zmian, wynikające z uwarunkowań politycznych.

Kontrowersje wzbudził referat, którego autorką była Anna Borysivna Yunat'ska z Ukrainy. W wystąpieniu *Toponyms as Soviet legacy vs. current policy of nationalism*, poświęconym zmianom nazw ulic w ukraińskim mieście Zaporozże, referentka z dumą podkreślała, że w urbanonimii tego miasta został upamiętniony bohater narodowy Ukrainy Stefan Bandera. W dyskusji zadałam więc pytanie, czy Ukraińcy mają świadomość, że ich bohater narodowy najdelikatniej określając jest postacią bardzo kontrowersyjną, a mówiąc wprost – mordercą, którego należy napamiętniać, a nie upamiętniać. W odpowiedzi usłyszałam, że czasami taka jest cena walki o wolność.

Toponimia (a głównie ojkonimia) na terytoriach multilingwalnych została zaprezentowana w referatach: Franco Finco (Italy) *Place names in multilingual areas of Friuli-Venezia Giulia region (Italy)*; Wolfgang Haubrichs (Germany) *Continuity, transformation, innovation: historical toponomastics in Romance-Germanic border-regions (Meuse-Rhine – Region, Alsace, Switzerland, Tyrol, Salzburg)*; Ian Clark (Australia) *Visitor experiences of Aboriginal place names in colonial Victoria, Australia, 1834–1900*; This Fetzler (Switzerland) *-ing suffices in Swiss German toponimy: some striking vowel variants*. Tatiana Sokolowa (Russian Federation) przedstawiła toponimy obcego pochodzenia w Regionie moskiewskim (*Foreign place names in Moscow region*).

Zjawiska toponomastyczne w ujęciu diachronicznym omawiali: Thomas Franz Schneider w referacie *Maltrotten* (*(*malahereda, 'ornamenta matronalia'?*), a *"Burgundia" relic from the Lex Gundobada in northwestern Switzerland?*, or: *is there an "etymon" in diachronical toponomastics?*; Eva Kovacs (Hungary) *Historical source value of toponyms*; Patrik Krebs, Claudio Bozzini, Marco Conedera, Stefano Vassere, Mark Bertogliati (Switzerland) *Geo-historical analysis of place names related to the wood charcoal industry in southern Switzerland*; Imke Hansen (Belgium) *Tracing in toponymy of a nation: the 18th century Carte de Cabinet made by the count de Ferraris*; Betina Schnabel-le Corre (France) *Appositions in German toponyms: Stadt Basel, Basel Stadt or Basel, die Schweizer Stadt*.

Toponimia kosmiczna stanowiła przedmiot uwagi w referatach: Roberto Fontanot (Italy) *On the history of lunar toponymy*; Judit Kozma (Hungary) *On naming of exstraterrestrial surfach features*.

Przeglądu toponimów w słownikach i gramatykach kilku języków dokonał Jo-nas Lofström (France) w referacie *Linguistic information on toponyms in lexicon and grammar*. Z kolei Sabina Buchner (Germany) przedstawiła szczegóły projektu *Digital Place-Names Book Online* realizowanego na Uniwersytecie w Regensburgu (referat *Toponomastics go online. Lessons from a GRF project*).

Konferencyjnym obradom towarzyszyły imprezy kulturalne, m. in. zwiedzanie i poznawanie bogatej historii Starego Miasta w Bernie.

Jak wynika z wymienionych wyżej referatów, na konferencji zaprezentowano różnorodną tematykę z zakresu badań toponomastycznych zarówno w ujęciu synchronicznym jak i diachronicznym (historię, aktualne tendencje rozwojowe, nowe oryginalne zjawiska).

*Leonarda Dacewicz
Białystok*

V Международная научно-методическая конференция "Славянские языки: системно-описательный и социокультурный аспекты исследования", Брест 24–25.11.2011 г.

24–25 ноября на филологическом факультете Брестского государственного университета имени А. С. Пушкина состоялась V Международная научно-методическая конференция «Славянские языки: системно-описательный и социокультурный аспекты исследования».

Торжественное открытие конференции состоялось в одной из лекционных аудиторий учебного корпуса филологического факультета. С приветственным словом к участникам и гостям научной встречи от имени кафедры общего и русского языкознания, которая является инициатором и организатором проходящей конференции, обратилась ее заведующая к.ф.н., доц. Ольга Борисовна Переход, которая представила историю кафедры и сказала несколько слов о тех направлениях работы, которые ведутся на кафедре. Итак, в течение ряда лет на кафедре исследуются проблемы изучения строения и функционирова-